

μάτων, χυμῶν, ὀσμῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ποιότητων αἰσθητικῶν καὶ, καὶ φαντασικῶν ἀντιλήψεις (δ. χ. β.). Τὰς δ' ἀντιλήψεις ταύτας, τῶν κατ' αὐτὰς κινηθῶν σώματι, ὅπερ εἰδοποιεῖ ἡ ψυχὴ προσέχουσα ἀναδέχεται (δ. ψ. ξ. β. ψ. ξ. γ. Καὶ ψ. π. δ. ψ. π. ε.). Ἄρα κτ.

Σχόλιον

δ. ω. ι. α'. Οὗτος ἐκεῖνος ὁ πρὸς ἑαυτὸν συνουδικῶς κύκλος, ὁ ἐκ τῆς ζωτικῆς οὐθείας διαμορφωθείς, ὡς ὁ Δημιουργὸς τῶν τε οὐρανῶν, καὶ τὸ γαῖαν, καὶ τὸ ἕτερον, ταῖς τε στοιχεῖα τῶν ὄντων ἀπάντων κεράσας, παρήγαγε, καὶ εἰς λόγους τὰς ἀρμονικωτάτας κατέτεμε (δ. ψ. ι. β.). Ἔτις αὐτῶν μόνως, καὶ ἐκ ἄλλως ἀρμονία λέγοιτο ἡ ψυχὴ ὀρθῶς, τὰς τῶν πολυμιγῶν, καὶ δίχα φρονημάτων νοημάτων ἀρχὰς ἐν ἑαυτῇ συμπεριληφεία. „ Οὕτω δὲ καὶ ἀειθερῶς ἑαυτὸν κινῶν αὐτὴ εἶη, ἔχουσα τὸ πλήρωμα εἰδῶν εἶναι, καὶ λόγον εἰς τῶν λόγων (1). Οὕτω δὲ καὶ τόπος εἰδῶν. Οὕτω δὲ τέως, καὶ γνωρίζειν αὐτὴ ἔχει τῶν ὁμοίων τὸ ὅμοιον. Οὐκ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπάντων συγκεκριμένη, ὅ ἡγεταίως τὰς ὑπερληφείας Ἀεισοτέλης (2) ἀπήλεγξεν, ἀλλ' ἐξ ἑαυτῆς μὲν τὰς ἀρχικωτάτας, καὶ ἀπλάσάτας ἐννοίας, δι' ὧν καὶ τῶν τῶν ἐκτὸς αὐτῆς κείναι, προσέχουσα, ἔχει δὲ τὸ σῶμα, ὡς συληπταί, ποικιλαχῶς κινηθῶν, τὰς ἐνυλωτέρας τῶν ποιότητων ἀντιλήψεις λαμβάνουσα.

Ποίματα.

δ. ω. ι. β'. Α'. Τὸ αὐτὸ ἄρα γνωστικὸν τῆς ψυχῆς, κατάγει τὸν δούτερον πῦ ἐνεργεῖν ἔστιν (δ. ω.). αἰσθησις (δ. ψ. ο. δ.).

(1) Φιλόσοφος. Ἐν Ὑπερμ. εἰς τὸ Περὶ Ψυχ. Ἀεισ.

(2) Ἀεισοτέλης ἐν Α'. Περὶ Ψυχ.

(δ. ψοδ. Α.) καὶ φαντασία (δ. ψπδ. ψπέ.), καὶ αἰσθησις κοινή, (δ. ψυβ. ψυγ.), καὶ μνήμη, (δ. ωγ. κξ.) κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν (δ. ω.), νῦν (δ. χος.) προσεῖρηται. Καὶ εἰσὶν ἄρα δυνάμεις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ αἱ αὐταί, λόγῳ δὲ ἕτεραι. Τύπων τὴν διαίρεσιν, ὡς ἐκ τῆς τῶν Ἀρχαίων διδασκαλίας, ᾧδὲ τῷ Φιλοπότῳ εὐείσκειν ἔτω γινομένῳ. „ (1) Ἡ γνῶσις, φησὶν, ἢ ᾧδὲ τῷ ἔξω καταγίνεται, καὶ ποιεῖ τὴν αἰσθησιν, ἢ ᾧδὲ τῷ ἐντὸς καὶ ποιεῖ τὴν κοινοτέραν νόησιν. Καλῶς δὲ εἶπον κοινοτέραν, ἐπειδὴ καὶ ἡ φαντασία ᾧδὲ τῷ ἐντὸς ἐνεργεῖ, ἥτις καὶ παθητικὸς νῦν λέγεται. Ἀλλ' ἢ ᾧδὲ τῷ ἐντὸς ἐνέργεια, ἢ περὶ καθόλου καταγίνεται, ἢ περὶ μερικόν. Καὶ εἰ μὲν περὶ μερικόν, ποιεῖ φαντασίαν, εἰ δὲ περὶ καθόλου, ποιεῖ τὸν κυρίως νῦν. Ἀλλ' αὐτὴ ἢ περὶ τὰ καθόλου γνῶσις, ἢ κρείττων γίνεται ἢ καὶ συλλογισμὸν, καὶ ποιεῖ τὸν θεωρητικὸν νῦν, τὸν καθ' ἑξῆς, καὶ κατ' ἐνέργειαν ἢ καὶ συλλογισμὸν ἐνεργεῖ, καὶ ποιεῖ τὴν κυρίως δianoian, καὶ κοινοτέραν ὑπόληψιν. Ἡ δὲ ὑπόληψις καὶ καὶ δianoias καὶ καὶ δόξης φέρεται. Εἰ δὲ χειρόνως ἢ κατὰ συλλογισμὸν ἐνεργήσῃ, ποιεῖ τὴν κυρίως δόξαν καὶ ὑπόληψιν. Ἡ μὲντοι δianoia ἢ περὶ θεωρητὰ γίνεται, καὶ ποιεῖ τὴν ἐπιστήμην, ἢ περὶ πρακτὰ. Καὶ εἰ μὲν βελῆς δεῖται τὰ πρακτὰ ποιεῖ φρόνησιν ἢ ἐνδεῖ δὲ βελῆς ἢ φρόνησις. Εἰ δὲ ἔδειται βελῆς τὰ πρακτὰ ποιεῖ τὰς τέχνας. Καὶ τὸν νῦν δὲ αὐτὸν τριῶς εἶναι καὶ λέγεσθαι ᾧδὲ Ἀριστοτέλους ἐκδιδάχθούτες, ἔ συμφώνως οἱ διερμηνεύονται ἐκλαμβάνουσιν. Ἀλέξανδρος γὰρ οἶεται εἶναι, τὸν μὲν καὶ καὶ τὸ εἶναι δυνάμει, ὡς ἐπὶ τῶν παιδῶν, τὸν δὲ καθ' ἑξῆς μὲν τὸ εἶναι, δυνάμει δὲ τὸ ἐνεργεῖν ἔχοντα, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἢ τὸν δὲ μόνον ἐντελεχεία καὶ κατ' ἐνέργειαν, οἷον τὸ θύραθρον. Πλάταρχος δὲ, τὸν μὲν τῶν παιδῶν καθ' ἑξῆς ἢ τὸν δὲ τῶν τελείων καθ' ἑξῆς καὶ ἐνέργειαν, κατ' ἐνέργειαν δὲ μόνως τὸν θύραθρον. Ἀρμώ-

είος

(1) Φιλίππου. Ἐν Ὑπερμ. εἰς τὸ Περὶ Ψυχ. Ἀεισ. Γ'.

ριος δὲ ἀμφοτέρως κοινῇ κακίστας, ἅτε δὴ τὸν θύραθεν οἷς μὴ δέον ἐγκαταμίξαντας, καὶ ἰδίᾳ τὰ μὲν καθήφατο, ἔτι τὴν ψυχῶν, τὴν τῶν εἰδῶν εἶδος ἔσαν κατ' Ἀριστοτέλῳ, φιλόνοι δυνάμει, καὶ ἀφυσάτῳ ὕλῳ ἀνέδειξε. Τὰ δὲ, ὅτι εἰς τὸ πλατωνικὸν δόγμα τὴν Ἀριστοτέλους γνώμῳ μεθεῖλκυσε, καὶ τότε καὶ τῶτον ἀγραφον γραμματεῖον, γράψαι κατ' ἐκείνον ἐτόλμησεν. Ὁ δὲ Φιλόπονος, τὸν μὲν τῶν παίδων δυνάμει πως καὶ ἐ δυνάμει, τὸ μὲν τὰ εἶδη, τὸ δὲ τὸ εἶδος αὐτὸν εἶναι, ὑπέθετο· τὸν δὲ τῶν τελείων, ὅταν ἐδούνοῃ, καθ' ἕξιν, τὸν δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν νοούντων, καθ' ἕξιν καὶ κατ' ἐνέργειαν, περὶ ἧ καὶ ἀνωτέρω φθάσας ἡμῖν εἴρηκεν. Καὶ ταῦτα μὲν ἔποι. Αὐτοὶ δὲ ἀληθολογεῖν αἰρούμενοι, ἢ ἀρχαιολογεῖν, ἔθ' ἂν περὶ τῶν πραγμάτων κείρανσιν ἄλλοι, ἂν δ' ἄφειλον, ἀσπαζόμενοι, ἄλλως πως καὶ τὰ περὶ τῶν διοριζόμεθα. Νῆς μὲν γὰρ ἡμῖν ὅσιν ἢ γνωστικὴ δυνάμις τῆς ψυχῆς, ἢ περὶ μόνα τὰ καθόλου, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ ἀμιγῆ τῆς ὕλης (δ. ωσ'. ωζ'), ἢτοι κατ' ἀφαίρεσιν, οἷα τὰ καθόλου αὐτὰ, ἢ καὶ κατ' φύσιν, καὶ ἄλλως μερικώτατα ἢ, οἷα ἢ ψυχῆ, καὶ αἰ κατ' αὐτῶν ἐνέργειαι, καθ' ἑαυτῶν, καὶ μὴ ἐξηρημαίως τοῦ σώματος, (δ. ωή. ωθ') ἀλλὰ πάντῃ ἀφανταίως, (δ. ωί.) ἐναχολογηθή. Ἡ δὲ δυνάμις αὕτη, ἅτε δὴ ἐσιώδης τῆς ψυχῆς (δ. ωτ') καὶ παισὶ, καὶ τελείοις, καὶ τοῖς παιδείας μετέχουσι, καὶ τοῖς μὴ, πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς ἀνθρώποις φύσει προσήκουσα (ὡς ἄρα καὶ κατ' αὐτῶν μάλιστα τῶν ἀλόγων ἐλαχιστομοσύναις, οἷς καὶ φαντασίας μέτεσι καὶ αἰσθήσεως.) καὶ καθ' ἕξιν ὅσιν, καὶ κατ' ἐνέργειαν. Συνεχέστερον δὲ τῆς δυνάμει ταύτῃ, παίδων μὲν, οἱ τέλειοι τὴν ἡλικίαν, τῶν δὲ τελείων οἱ πεπαιδευμένοι, ἀποχρωμένοι εἰσὶν, ἐπὶ καὶ ἥττον ὑπὸ τῶν αἰσθητικῶν κινήματων συναρπαζόμενοι. Καὶ δὴ καὶ τελεώτερον, ἅρα τὸ τῆς χρήσεως συνεχές, ἐπὶ πλείονα ἔσται, καὶ ἐπὶ πλέον τῆς δυνάμεως, τοῖς νοητοῖς ἐνδεατέροις προσεδιζομένης.

Β'. Τὸ περὶ τοῦ Νῆ δόγμα, πότερον ἄρα μόνα τὰ αὐτὰ νοεῖν πέφυκεν, ἢ παρ' αὐτὰ, καὶ τὰ ἐν ὕλῃ, ῥᾶσα ἐπὶ λυσομένη, τὸ τῆς ζωῆς σημασιόμοσον εἴσαντες μόνον, εἰ περὶ τὰ ἐν σώματι νῆ ἢ ὁ λόγος. Εἰ δὲ τὸν κλειώτατα

τα

τα γὰρ ὑποδείκνυ, εὐδηλον ὅτι μόνων ἔπος τῆς τῆς ὕλης ἀπηλαγμένον, ἢ ἀφαιρέσει, ἢ φύσει (Πόρ. Α΄.) ἔστιν ὡς εἴρηται ἀντιληπτικός. Εἰ δὲ περὶ τῆς τῆς ψυχῆς γνωστικῆς ἢ πεῦσις πλατύτερον γίγνοιτο, τῶν τε ὑπὲρ τὴν ὕλην, καὶ τῶν ἐν ὕλει, ὅπως ἀπτεῖσθαι αὐτὸ φήσομεν. Ἡ γὰρ αὐτὴ τῆς ὑποκειμένης δυνάμεις ἔσα (Αὐτ.), καὶ λόγῳ διαφέρεσα μόνῳ, ἢ ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς σώματος, ἀφαντάσως ὡς δέδεικται (β. ωί.) μόνων ἐπιδράσεται τῆς αὐλῶν, ἢ καὶ τῶν ἐνύλων αὐτῆς, ὡς ὄργανῳ προχρωμένη τῆς σώματι. Καὶ τὸτο δὲ βέλεται καὶ ὁ Σταγειρίτης εἰπὼν „ ὅτι ἄλλῳ, „ καὶ ἄλλως ἔχοντι κείναι ὁ νῆς (1). Οὐχὶ τῶς μὲν ἐνύλων ἑαυτῶς τὰ ἐνύλα, τῶς δὲ αὐλῶν τὰ αὐλα, ὡς Ἀλέξανδρος, καὶ Πλάταρχος ἐξειλήφατον (ἐδὲ γὰρ ὕλης ἔστιν ὅλως μετέχων, φύσει (β. ψκς.) ἀσώματος ὢν. Ὁ δὲ παντὸς παντὴ σώματος κεχωρισμένος ὢν νῆς, καὶ τῆς ἐνύλων αὐτῆς ἀντιληπτικός εἶναι ὁμολογητέος, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῆς σώματος ὑπεργίας. Ἀποπον γὰρ τὰς πολλὰς τῆς ἐνσωματωμένων κρείσσονας ὄντας, διὰ τὸ ἐλόθρευιάζειν νόας, περὶ τὰς ὑποβεβηκείας τε καὶ ταπεινοτέρας φύσεις, κομιδῆ ἀποφύγεσθαι νόας.

Γ'. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπορία, ὡς ὁ νῆς ὑπὸ τῆς ἐνύλων ἄρα πάχει ἀλλοειμένους, βίβια αὐτῶν νοῆν αὐτὰ, καὶ ἐπομνίως τέτοις ἔστιν ὁμόυλος, βῶν ἐκ τῆς μὴ παντὸς τοῦ ποιῆν ἀντιπάχειν, εἰμὴ καὶ ὁμόυλον ἢ, ὅπως ἐλεγκταί τινὲς ἐνόμισαν, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς τῆς πάθος τῆς τελειωτικὸν εἶναι λέγειν, οἷον αὐτὸ ἄξιον εἶναι καλεῖσθαι ἀπάθεια, ἀποκλίειν ἔδοξε, ῥαδίαν ἔχει καὶ αὐτὴ τῶν ἐπιλύσιν. Αἱ γὰρ ἀντιδράσεις καὶ ἀντιπαθήσεις αὐταί, ἐπὶ τῆς σωματικῶν κινήσεων τῶν ὄντων συμβαίνουσιν. (β. χιή. Γ.) ἢ δὲ τῆς ἐγκεφάλῳ κατ' αἴθρῃσιν, ἢ φαντασίαν, ἐνεργομένη κίνησις, ἐδόλως αὐλῶν πεφυκότι τῆς γνωστικῆς τῆς ψυχῆς κοινωνεῖται, μόνον δὲ ὡς ἀντικείμενον γνωστικῶς ὑποβάλλεται, προσεχέσης δηλονότι τῆς ψυχῆς, τῆς, ὡς περὶ συλήφθη, σώματι, (β. ωί.) καὶ

(1) Ἀεισ. Περὶ Ψυχ. Βιβλ. Γ'.

καὶ τὰς συμβαινέσας ἁφ' ἑσέως, τῷ κατ' αὐτὸ αἰδητικῶς, μηδαμῶς ἀγνοήσης.

Δ'. Φανερόν δὲ ἐντεῦθεν ἔχει ἡκιστα, καὶ ὅπως ὁ νῆς αὐτὸ γίνεται τὸ νοητόν. Εἰ γὰρ νῆς μάλιστα ἔστι τὸ γνωστικὸν τῆς ψυχῆς, ἢ τοῖς ὕλης κρείττεσιν ἔστι προσέχον, (ὡς τὸ Β'.) πορίζεται δὲ τὰς τοιαύτας ἀφαντίστας ἐννοίας ἢ ψυχῆ, πρόσ' ἑαυτῷ, καὶ τὰς ἐνεργείας τὰς κατ' αὐτὴν γνωστικῶς ἐπιστρέφουσα, (δ. ωί.) τὸ αὐτὸ ἄρα ἀφ' ἑσέως καὶ πρὸς ἑσέως τῆς νοήσεως γίνεται ὅρος. Ἐὰν δὲ καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ ἐν τῷ σώματι κινήματα ἐπιστρέφουσα, αἰδησίντινος, ἢ φαντασίαν προσλάβηται, (δ. Αὐτ.) εἴτ' ἐπανακάμψουσα, ἐννοήσῃ ὅτι καὶ ἑσέως καὶ γνώσιν ἐνήργησε, τὴν δὲ τῶ σώματος ἐνεργείαν ἑαυτῆς, ἀντὶ νοητῶ ἅμα ἔχευσα, καὶ τὴν λεγομένην σιμείδουσι (δ. χξή.) αὐτὸ καὶ ἑσέως πάλιν ἔσαι ὁ νῆς, ὅπερ ἐνόησεν.

Ε'. Ἐκ δὲ τῶν ἐπιλύσιμος καὶ ἡ ἀπορία ἔστι, πότερον ὁ νῆς ἑαυτὸν νοῶν, καθὼς νῆς, καὶ νοεῖται; ἢ ἄλλη; δοκεῖ ἦν, ὡς, εἴπερ, ἄρα καὶ καθὼς νοεῖται νῆς ἔστι· καὶ νόες ἐκ τῶ ἀκολούθῳ ἅπαντα τὰ νοούμενα. Εἰ δὲ μὴ διπλῆς, εἰ ἄλλη πη, καὶ ἄλλη νῆς, καὶ νοούμενος. Ἡ γὰρ ἐπιλύσις πρόχειρος. Ὁ ἦν αὐτὸς νῆς, καὶ νοῶν ἔστι, καὶ νοητὸς, ἅτε δὴ πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστρεπτικός, (δ. χξή. καὶ ψκζ'. ΙΒ'. ΙΓ'.) καὶ ἐν ἑαυτῷ τὰς ἀπλευσάτους λόγους τῶ ἑαυτῶ ἐννοιῶν περιέχων. (δ. ωί.)

ς'. Ἐπεὶ δὲ ἅμα ἑαυτῇ τε, καὶ τῷ ὡπερ σιμῆπται σώματι ἢ ψυχῆ, γνωστικῶς προσέχειν ἔπειφυκον, τότε δὴ χάειν, τοῖς μὲν νοητοῖς ἐμβατεύουσα τῶ κινήματων ἀμελεῖ τῶ κατ' αἰδησιν, τοῖς δὲ αἰδημασι προσανέχευσα, τῶ καθ' ἑσέως νοημάτων ἐξίσταται. „ Καὶ τῶτο ἄρα τῶ μὴ „ αἰεὶ νοεῖν τὸ αἴτιον, ὅπερ ἐπιτρεπτεόν μὲν εἶναι Ἀριστοτέλης παρήνευσεν (1), ἐκδέσθαι δὲ καὶ ἀποδεῖναι σαφῶς ἐκ ἡξίωσεν. Εἰ ἦν καὶ πάρεσιν αὐτῇ ἑαυτῇ ἢ ψυχῆ αἰεὶ ποτε, ἀλλὰ καὶ τῷ αἰδητικῶ ἐδὸν ἦτον αἰεὶ παρῶσα ἔστιν, ἐν

(1) Ἀεισ. Πειὲ Ψυχ.
Metaf. Tom. III.

ὅ αὐτὸ τὴν συνάφειαν ἔχει τὴν μὲν σώματος. Διὸ τοῦ μὲν
 οἰοεὶ ἰδιοπραγῆ, ἐμφιλοχαρῆσα πως ἑαυτῆ, καὶ ὑπὸ φα-
 ναι, οἰκωρῆσα, καὶ καθ' ἑαυτὴν μῆνσα, καὶ τὴν νοητὴν λό-
 γον ἐξελίξασα, τοῦ δὲ ἀλλοφροσπραγῆ, ἐπὶ τὴν σωμα-
 τικῶν, καὶ μειωτὴν φύσιν προκυπτῆσα, καὶ ἐξ τῆς σωματι-
 κῶν κινήσεων ῥεμβεμένη ἐπὶ τὰ κατὰ μέρος καὶ εὐλα. Ὁρ-
 ,, θῶς ἦν δὲ καὶ ὁ ἐν Ἀλικιβιάδῃ Σωκράτης ἔλεγε (1) εἰς
 ,, ἑαυτὴν εἰσεῖσαι τὴν ψυχῶν, τίτι ἄλλα πάντα κατό-
 ,, υ φεῖσθαι, καὶ Θεόν. Συντάξασα ἦν εἰς τὴν ἑαυτῆς εὐωσιν,
 ,, καὶ τὸ κενόφρον συμπάσης ζωῆς, καὶ τὸ πλῆθος ἀπεσκεῖ-
 ,, ζομένη, καὶ τὴν ποικιλίαν τῆς ἐν αὐτῇ παντοδαπῶν δυ-
 ,, νάμιων, ἐπ' αὐτὴν αἰεὶ τὴν ἄκραν τῆς διπῶν ἀφω-
 ,, πλῶν..... Καὶ εἰς μὲν τὴν μετ' ἑαυτὴν βλέπῆσα, τὰς
 ,, σκιὰς καὶ τὰ εἰδῶλα τῆς ἔμπροσθεν βλέπειν. Εἰς ἑαυτὴν δὲ
 ,, ἐπιστροφόμενῶν, τὴν ἑαυτῆς ἕσιν, καὶ τὴν ἑαυτῆς λόγον
 ,, ἀνελίττειν.

Ζ'. Ἢ ἔκ οἴχεται ἀγαθὸν εἰς τὸ μηδὲν ἐκ τῆς Θεω-
 ρήματος (δ. αἰ.), καὶ ἄττα Λόκιππος καὶ Δημόκριτος εἰ-
 ,, σῆγον σωματικῶν φάσματα, ἀπὸ τῆς σωματικῶν ἀπαύ-
 ,, πων ὑποξομένη; Οὗτοι γὰρ δι' εἰδῶλων ἔκ οἰδ' ἄντιφων
 ,, ἐξωθεν ἀρεσίοντων ὑπελάμβανον τὴν αἴθρῃσιν, καὶ τὴν
 ,, νόησιν γίνεσθαι· μὲν δὲ ἐπιβάλλειν μηδενίαν χεῖρῃς
 ,, τῆς ἀρεσίοντες εἰδῶλων, εἰ τῆς Πλυτάρχῳ (2) πισθόν-
 ,, τας πλικύτοις ἀνδράσιν ἀπεδοτόν δόξαν τοιαύτῶν. Εἰ γὰρ
 ,, καὶ σωματικῶν ἡγήμενοι τὴν ψυχῶν αὐτοῖ, σωματικοῖς τι-
 ,, σιν ἐξαικοισμοῖς ἐπομῆως αὐτῇ πλεῖσθαι, καὶ τὰς κατ' αἴ-
 ,, θρῃσιν τῆ καὶ νόησιν ἀντιλήψεις, ἐτόπαζον, καὶ πάντῃ τῆτο
 ,, ταῖς ἰδίαις ἀρχαῖς ἀνακόλυθον λέγοντες, ἀλλὰ δόγμα ἀλ-
 ,, λοθεν πολλαχόθεν γελοῖον, καὶ κενὸν εἰσευγκόνητες ἐλέγ-
 ,, χονται, πλεῖσθαι ὅσῶν τὴν ἀτοπίαν ἐπισυρόμενοι, καὶ ἔχ
 ,, ὅπως Φιλοσόφοις, ἀλλ' ἡδὲ φρεσῶν ἀπλῶς ἐπιβόλοις ἀν-
 ,, θρώποις ἀρέπον. Πῶς ἦν ἡ φθίνει, καὶ ἀπέρροι τῶν τὰ
 σῶ-

(1) Παρὰ Πρόκλ. τῆς Διαλέγ. εἰς τὴν Θεολογ. Κεφ. Γ'.

(2) Ἀριστ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. Η'.

σώματα, διωκῶς ἔπος οἶον ἀπορροϊσμός; Πῶς ἐκ ἀλλή-
 λοις ὁπρὲς ἔχοντα πανταχόθεν, καὶ ὁπρροϊσμός τε εἰδωλία,
 καὶ συγχέεται; Πῶς δὲ δι' ἀλλήλων χωρεῖ τὰ σώματα, καὶ
 ὁπρὲς τῶν αἰσθητῶν, καὶ ὁπρὲς τῆς ψυχῆς, καὶ αὐτῆς σώμα ἔ-
 σης; Πῶς δ' ὅτι αὐτῶν ἡμῖν ἐπέλθοι νοῆσαι, αὐτῶν ἐπίμας
 ἢ εἰκῶν ἀκλιτῆ πάρεσι; Πῶς δὲ εἰσιῶσα, εἴτ' ἀπαισι;
 τίνα δὲ τὰ τῆς θερμότητος, καὶ ψυχρότητος ἔξαισματα;
 τὰ δὲ τῶν ὀστέων τίνα; τὰ δὲ τῶν χυμῶν; τὰ δὲ τῶν κα-
 θόλων; τὰ δὲ τὰ μηδενός πόθεν; τὰ δὲ τῶν ἄλλων σερή-
 στων; τὰ γὰρ τῶν ἀσωμάτων ἐστῶν, πρὸς τὰς μηδενὸ ἀσώ-
 ματον εἶναι ἀποδεχομένους λέγειν παρῆμι. Πῶς δ' αὐτῆς ὁ-
 χοι κῶνοπα φαντασθῶναι ἴσον ἐλέφαντι; πῶς δὲ ἐλέφαντα
 ἴσον κῶνοπι; Πῶς δὲ καὶ τὰς ἄποσάσεις τὰ αὐτὰ νῦν μὲν
 μεῖζονα καθοράται, νῦν δ' ἐλάσσονα; ἢ τῶν εἰδωλίων κα-
 θ' ὁδὸν ἀποφθινομένων, καὶ ἀποβραχυομένων, ἕως αὐτῶν ἀφί-
 κοιτο; βαβαὶ τῆς λέξης! οἷς ἀμεινον τὸ ἔτι φιλοσοφεῖν αἰ-
 ρῆσαι, τὸ ἀπαιδουσία συνέχεσθαι! Ἀλλ' ἡμῖν ἐν μὲν τῆ
 ψυχῇ οἱ λόγοι τῶν αὐλωτέρων ἐνδοίων (δ. ωί. ωία.)
 ἀποκείμενοι, ἐν δὲ τῶν αἰσθητῶν, αἱ ἀπὸ τῶν ἐκτὸς κινή-
 σεις κοινωνήμενοι, νῦν μὲν ἐφ' ἑαυτῇ προσεχέσθαι, νῦν δ' ἐ-
 πὶ τὰς ἀλλοιωσῆς τῶν αἰσθητῶν ὁπρροϊσθῆ, ἀρχαὶ εἰσὶν
 ἐνδοίων τε καὶ αἰσθητῶν ἀπασῶν ὀλογοῦνται ἅμα, καὶ ἀφ-
 θονώταται.

Θεώρημα ΝΓ'.

δ. ωίγ'. „ Ἡ τῆς λογικῆς ψυχῆς γνωστικαὶ ἀντιλή-
 „ φεις, αἱ αὐτῆς, ἢ καὶ μὲν φαντασίας γινόμεναι, ἐνέργειαι
 „ εἰσὶν, ἢ παθηταί· ἐνέργειαι δὲ τῶν ἐμμένων.

Ἐνέργεια γὰρ ὅστις ἀρχῆς ἐαυτῷ μεταβαλλέσθαι μεταβο-
 λή, ἢτοι αυτοκινήσις. (δ. σ. ο. α.) ὡίκα δηλ. ὁ ἀπο-
 χῶν ἢ φασὶ λόγος τῆς μεταβολῆς, αὐτῶν ἐνυπάρχει τῶν
 μεταβάλλοντι. Ἀλλ' αἱ γνωστικαὶ ἀντιλήψεις, αἴτε αὐτῶν,
 καὶ αἱ μὲν φαντασίας γινόμεναι, μεταβολαί τινες εἰσὶν, αὐ-
 τὸ τὸ γνωστικὸν τῆς ψυχῆς ἀρχικῶς ἔχουσαι, τῆς ὑφ' ἑαυτῆς
 μὲν

μὴ οἴκοθεν, ὑφ' ἑτέρου δέποτε, ὡς ἐξ ἀφορμῆς κινεμῆς.
(δ. ψζ. ψή.) "Αρα ἐνέργειαί εἰσὶ, κτ. "Ο τὸ Α'.

"Εμμοιοὶ δὲ ἐνέργειαί εἰσὶ, καθ' ἃς ἡ μεταβολὴ ἐν αὐ-
τῷ τῷ ὑποκειμένῳ μέλει, ἀφ' ἧ καὶ πρόεισι. (δ. σοά.)
"Αλλ. αἱ καὶ τὰς γνωστικὰς ἀντιλήψεις καθ' ἑκάτερον εἶδος
μεταβολαί, αἱ ἐξ αὐτῆς τῆς ψυχῆς προῖσσαι (δὲ τὸ Α'),
ἐν αὐτῇ καὶ μένουσιν. Αὐτὴ δὲ ἔστι κατ' αὐτὰς, ἢ τοδὶ μὴ
ἦδη, τοδὶ δὲ ἦδη, ὅπερ ἔχει πρότερον, γινώσκουσα, καὶ κα-
τ' αὐτὸ μεταβάλλουσα. Εἰ μὴ τις αὐτῷ μὴ ἦκιστα, ἄλλο
δέ τι παρ' αὐτῷ τὸ γινώσκον εἶναι, γαλοιοτάται χρατεῖνοιο.
"Αρα καὶ τὸ Β'.

Σχόλιον.

δ. ωιδ'. **Κ**αὶ μὴ, αἱ καὶ γινώσκουσιν, φασὶν, ἀντιλήψεις,
ἐκ ἐξ αὐτῆς, ὑπ' ἄλλου δέ τε, οἷον μορφαὶ τινὲς κηρῶ δὲ-
πλάσῳ, καὶ ἐπιτυπῆσθαι δεξιῶς ἔχοντι, τῇ ψυχῇ ἐπιπλάσ-
σονται. Ἦκε δὲ τῷτο κενὸν ἄλλο ἔστιν, ἢ ἀπλοισίως ἔ-
χειν ἠγεῖσθαι τῇ νωθρᾷ καὶ ἑτεροκινήτῳ ὕλῃ, τῷ τῆς αὐ-
τῆς ψυχῆς ἐσίαν, τὴν ζωνραὴ καὶ δραστήριον; („ἐνέργεια δὲ
„ ἔστι κίνησις δρασική· δρασικὸν δὲ λέγεται τὸ ἀφ' ἑαυτῆ
„ κινεμῆρον. (1)) ἔτι ἀτοπώτερον, καὶ τῇ ἐνδοτάτῳ σωμα-
τικῆς, τῷ καθ' ἑαυτὸς χρανομάτων μάλλον ἀντιμαχόμενον;
τὸ γὰρ δύραθεν αἰεὶ τὰς μεταβολὰς ὑπ' ἄλλου ἐπιδεχόμε-
νον, ἐκ ἐφ' ἑαυτῷ ἔχει τὸ μεταβάλλεσθαι, ἀδαφορεῖ δὲ σα-
φῶς, πρὸς ὅ,τι αὐτὸ ὑπὸ τῆς ἐνεργείας αὐτῷ ἐπιγνήηται.
"Αλλ' ἐφ' ἡμῖν βελομῆροις κεῖσθαι, τῷ μὴ προχεῖν τὸν νεν,
τῷ δ' ἀποχέσθαι, ἐπὶ δὲ τὸ γνωστικῶς μεταχωρησῆσαι, καὶ τὰς
ἐπιπέσας ἐνοίας ἀλλήλαις ἀδαβαλεῖν, ἢ μὴ, καὶ τὸδε τῷδε
ἀφελεῖν, ἢ τὸδε τῷδε προσιδέντας ὑφ' αὐτῶν διενδυμηθῆναι,
καὶ ἐξ ἑτέρου ἑτέρου ἐπόμενον χρανοῆσαι, καὶ τὸ μὴ λήθη ὑ-
πορρυσὸν εἰς μνήμην ἀνακαλέσθαι, τὸ δ' ὑπελθόν ἀποκρά-
σα-

(1) Νεμεσ. Κεφ. 15'.

ταῦτα, καὶ πᾶσαι δὲ τὴν θεωρίαν ἄλλω ἐνδεατέραν
 τας, ἢ ταχὺ διακόψαι, ἢ καὶ δούτερον ἀναλαβεῖν, ταῦτ' ἐφίω,
 καὶ τὰ τοιαῦτα γνωστικῶς ἡμᾶς ἐνεργεῖν δυνάσθαι, τίνι ἐπι-
 βοᾷ τὸ συνειδὸς αὐτὸ μαρτυρῆν; (δ. χξί. κξ.) τοῖς
 μὲν ἐν σωματικῶν ἐνησαμύροις εἶναι τὴν ψυχὴν ἐκεῖνο
 λεγόμενον, ἔχει τι τάχα καὶ τὸ ἀκόλυτον. Καί τοι εἰδὲ τὴν
 ἐν σωματικῶν φύσιν, ἐπίπυον ἀμοιρεῖν ἐνεργεῖν δυνάμεως, εἰ-
 σὶν οἱ εἰς ἔξω τῶ πιθανῶ τίθενται· τὸς δὲ ὑπὲρ τῶ ἀ-
 πλά, καὶ αὐτῶ, καὶ αἰεζῶς τῶ ψυχῆς, λόγος πολλὸς κα-
 ταντλήσαντας, τίνα ἔχει λόγον, αὐτῶ ἐπειτα γυμνοτέρων
 ὑπὲρ κατ' ἐαυτῶ ἀναδεικνύειν, τῶ τὰς ἰδίας γνώσεις ἀυ-
 τερρεῖν ἀποσερῆντας τὴν δυνάμιν; Ἡ τῶτο κἀνταῦθα χώ-
 ρων ἔχειν οἶοντα τὸ ἐπὶ τῶ σωματικῶν ὁμολογέμενον, ὅτι
 ὑφ' ἑτέρω κινεῖται πᾶν τὸ κινέμενον, ὡς ὑφ' ἑτέρω ἀγεσθαι
 πρὸς τὸ νοεῖν ἀπλησίως πᾶν τὸ νοεῖν; Ἀράβειον τὸ
 πλάσμα. Ἀβικῶνας καὶ γὰρ (1) τὰ νοεῖα καλεῖμεθα εἶδη
 (ἐκ οἰδ' ἄττα λέγων εἰμὴ τὴν τῶ εἰδῶν τῶνον ἀφαιρι-
 κῶν δυνάμιν) τοῖς κεχωρισμῶσι τῶ νόων προὔπαρχον
 αὐτῶς ἐτόπαζον, ἀπὸ δὲ τῶ πρώτῳ τῶ ἐπομῶν ἀφαιρέ-
 θαι, κακίτερον τῶ μῶ τῶτον, καὶ ἔπως ἐφεξῆς, ἀχρὶ τῶ ἐ-
 χάτερον, ὅς αὖ κεχωρισμῶς ἢ, ὄν καὶ Νεῦ εἶναι τὸν ἐνεργ-
 γεία ἀνόμαζον, ἐφ' ἑ τὰ νοητὰ εἶδη ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς
 ἐπὶρεῖ, ὡσπερ ἄρα καὶ τὰ εἶδη τὰ αἰδητὰ τῶ σωματικῆ
 ὑλῆ. Ἀλλ' ὅσης ἐστὶ κηφότητος τὸ ἔπος ὑπολαμβάνειν, ἐν-
 τεύθεν αὐτῶ συνιδεῖν ἔχει ἔπος διασκεψάμενος. Ὡσπερ γὰρ
 ἐπὶ τῶ σωματικῶν κινήσεων, ἀρχὴν θετέον, ἢ τις μὴ σω-
 ματικὴ ἢ, αὐτῶ τῶ κινήσεων, ἔπος ἄρα καὶ ἐπὶ τῶ ἀσω-
 μάτων, ἀρχὴν ἀφαιρηπτεόν, ἢ τις μὴ νοητικὴ ἢ, τῶ νοη-
 σεων. Καὶ ἦτοι τὸ πρώτως νοεῖν ἐκ ἔσαι, καὶ κατ' ἀπολα-
 θίαν εἰδὲ τὸ ἔχατον, ἢ ἐκείνῳ ὑποτιθεμῶς, ἐξ ἀνάγκης
 ὁμολογητέον τὴν αὐτονόησιν. Εἰδὲ θετέον ὡς ἐκ ἀδυνάτων,
 μᾶλλον δὲ ἀναγκαιότατον, τὸ ἀφ' ἐαυτῶ τι προβάλλειν τὴν
 νόησιν, ἀποδεκτέον ἀπλησίως καὶ ἐπὶ ἐκάστῳ νῦν τὸ νοεῖν
ἔπος

(1) Παρὰ τῶ Ἀκωνίτη Μέρ. Α'. Ζητήμ. π δ'. Ἀρθ. δ'.

ἔπω γίνεσθαι. Ἄλλως καὶ γὰρ εἰδὲ νῆς αὐ εἶη, νοεῖν μὴ
 δυναμῆος· νοεῖν δ' ἐκ αὐ δύναται, εἰμὴ καὶ ἀφ' ἑαυτῆ, ὡς
 ὁ πρῶτος. Ἐκεῖνο γὰρ νοεῖν ὅτι κυριώτατα· ἔπος οἶμαι
 λόγος, εἰς κατασκευὴν τῆ δραστικῆς τῆς νοητικῆς δυναμείας,
 ἐκ ἀφελῆς. Εἰ δέ τις καὶ τὸ αὐθυπάρχειν τε καὶ αὐτοεῖναι,
 τὸ πρῶτον καὶ τὸ αὐτονοεῖν λέγει ἴδιον, τῷ δὲ δευτέρῳ τὸ
 ὑφ' ἑτέρου, ὡς αὐτὸ εἶναι, ἔπω τοι καὶ νοεῖν. Ἴσω δὲ ἔπος Α',
 ὡς πάντα πάντα ἀποσβεῖ ἔπω γνώμης ἔχων τὰ ὄντα πά-
 σης δυνάμεως, καὶ εἰς τὸν Σπινόζα ἀκατανόητον ἑαυτὸν φέ-
 ρων ἐμβάλλει, μίαν εἶναι καὶ μόνην τὴν αὐτὴν πρωτίστην
 ἐσίαν, τὴν καὶ δυναμῆον, καὶ ἐνεργῆσαν ἕκαστα εἰσηγέμε-
 νος. Β'. ὅτι πᾶς αὐτόν τι, καὶ ἀφ' ἑαυτῆ, ἢ καὶ τὸ ἐνεργεῖν
 δύναμις ἀπειρος καὶ ὑπερτελής, τοῖς δ' ὑπ' ἐκείνου, ὡς αὐτὸ
 εἶναι, ἔπω καὶ τὸ δύνασθαι παρ' αὐτῆ, ἀλλ' ἐχὶ τὸ μὴ, τὸ
 δ' εἶ, καὶ τὸς τὰς λογικὰς ψυχὰς τῆς πρὸς τὸ νοεῖν ἀποσβε-
 ρῶντας δυνάμεως. Γ'. Καὶ τὸ ὑπάρχειν ἐκ ἑρ' ἡμῖν εἶναι,
 ἀλλ' ἀπὸ τῆ πρῶτης φανερόν, τοῖς μὴ ἔπος ἢ ἄλλως ἔχειν
 πρὸς ὑπαρξίν, παρ' ἑαυτῶν δυναμῆοις, νοεῖν δὲ ἔπος, ἢ
 ἄλλως, καὶ τὸδε ἢ τὸδε ἔχειν, τίς ἐγκρίστο ὁ μὴ συνειδώς
 ἑαυτῶ, καὶ συνεπιστάμενος; Ἐὼ δὲ λέγειν τὰς ἄλλας ἀπο-
 πίας, τὰς ἐκ τῶν ἀπρεπῶν λογισμῶν, καὶ ὀπτιφαλῶν Κελ-
 σεων, καὶ ἀθεμίτων ἐπινοιῶν, ὧν ἀπαλλάττει μὴ τὴν ψυ-
 χὴν, αἰτιῶνται δὲ τὸ ὄν τὸ ὑπέριπτον, οἱ μὴ καὶ γινώσκον
 ἀφ' ἑαυτῆς ἐνεργεῖν παθαίνεσθαι δὲ μόνον, τὰς ἐννοίας ὑ-
 π' ἐκείνου ἐπιδοχολογῆσαι δεχτένομενοι.

Ποίματα.

δ. ωιέ. Α'. **Ο**ὐκ ἄρα παθητικῆτις ὅτι δύναμις ὁ Νῆς,
 ἢ τοῖς ὄντι τὸν Νεώτερον Καρτέσιον ἔδοξε.
 Β'. Καὶ ὁ παθητικὸς δὲ νῆς κατ' Ἀριστοτέλιν αὐτὴ τῆς
 φαντασίας νοεῖμος, τῷ μὴ τῷ ἐν τῷ αἰσθητικῷ κινήμα-
 των λόγῳ, παθητικὸς καλεῖσθαι, τῷ δὲ τῆς τῷ αὐτῷ ἀν-
 τιλήψεως, ἐκ αὐ ὀρθῶς ἔπω λέγοιτο. Διαφέρει δὲ πάμ-
 πολυ ἔπος, ἢ ἐκείνως λέγεσθαι. Ἐκείνως μὴ γὰρ μόνον
 αὐ ἀποδοθεῖν τῷ σώματι, φύσει ἐπροκινήτω ὅτι, ἢ καὶ
 τῷ

τῶ κίνησιν πάθησις, ἔτω δέτοι καὶ τῇ ἀσωμάτῳ ψυχῇ, ὡς τῆς σωματικῶν ἀπηλλαγμῶν εἶναι κινήσεων, διδασκί-
 σι λόγοις (β. ψιέ. κξ.) προαποδέδεικται. Εἰ δὲ παθη-
 τικὸν ἔν, ἔχι καὶ τῆς πολλὰς τῶ φαντασίας, τὸν δὲ δυ-
 νάμει Νῦν, καὶ τὸ δόξαν τισὶν (1) ἐκλάβοιμῶν, εἰς παύ-
 τα πάλιν τὰ αἰωτέρω φελεπισόμεθα ἄτοπα, (β. ωιδ.)
 καὶ ψξ.) καὶ ἔχεται εἰκότως τὸν τοιόνδε ἔν, τὸν μηδὲν πε-
 εἰ τὰς κατ' αὐτὸν ἐπεργῶντα νοήσεις, τῆς λογικῆς ψυχῆς
 ἐκσυείτομῶν.

Θεώρημα Ν Δ'.

β. ωιδ'. „ Ταῦ νοητὰ εἶδη (ἃς καὶ ἰδέας καλεῖσι τῆς ὄν-
 „ των φαντασιακῆς) τὰ ὑπὸ πολλῶν εἰσαγόμενα ἐν τῇ
 „ ψυχῇ, ἃ δὲ φελε τὰς αὐτῆς ἀντιλήψεις, καὶ τὰ ἀντι-
 „ ληπτὰ φράγματα, ἔπρα αὖ εἰν, φελετῆμοι δοκῶσι, καὶ
 „ ἔδον εἰς τῶσιν σιωπελῶντα εἶναι φιλοσοφικὰ πρεπτι-
 „ σματα.

Ἡ γὰρ ψυχὴ, ἔτοι ἀφαντίσως νοεῖ φρὸς ἑαυτῶν ὄν-
 τρέφουσα, ἢ μὴ φαντασίας, τῆ καὶ τὸ αἰσθητῆριον γινόμενῳ
 κινήσει προσέχουσα. (β. ωιδ.) Ἀλλ' εἰ μὴ ἔπος, εἶδος
 αὖ εἰν αὐτῇ νοητῶν, ἔτοι τὸ σωματικὸν ἔχρος, ἔτι τῶ
 φελεσίμοι τῇ ψυχῇ γινόμενον τοιρὸν ἀπεικόνισμα. Ἀλλ' ἔ-
 κείνο μὴ ἔχι· ἢ γὰρ δὲ τοῖσι τῶς ἢ αὐλος φύσις ὄν-
 δικτικῆ κείνεται. Οὐδὲ μὴ ἔν τῶ· ἢ γὰρ ὁμοίωσις τῶ
 σωματικῶ ἔχρος ἐκ κινήσει αὖ εἰν, καὶ χῆματι, καὶ τοῖς
 τῶσι. Τῶ γὰρ φῆσι τῶ ποιότητων, ὡς βάσει πασα ὁ-
 μοίωσις εἰράζεται. (β. τιβ.) Ἡ δὲ τῆ αὐλος ἐέργεια,
 ὡσπερ καὶ ἢ φύσις, τῆ καὶ κίνησι, καὶ χῆμα, καὶ τῆ ἀλ-
 λων σωματικῶν ποιότητων παύτη ὄντι καθαρῶντα, (β. ψιζ.
 ψιδ.) πεγαρῶν ὄντι τῆ καὶ φαντασίας γνώσεων τὰ νοητὰ
 τῶν

(1) Ἀλεξάνδρ. Ἀρριότ. ἐν Ἰγμ. εἰς τὴν πρὸ ψυχ. Ἀριστοτέλης
 ἐκ Κερύβαλ.

ταῦτα εἶδη ἔχ' ὅπως θεωρεῖται δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀδύναται.
 Ἄλλ' εἴπερ ἐπ' αὐτῷ, πολλῶν δὴ μάλλον θεωρεῖται αὐτὸ εἶναι
 ὅπῃ τῷ ἀπλευτέρων νοήσεων, λόγῳ τῷ ἀφανταίσεων. Εἰσά-
 γεται γὰρ ταῦτα (ὡς οἱ τέτων προσάται φασὶν) ἐπεὶ
 μὴ δυνατὸν, ἔτε τὸ νοητὸν αὐτὸ εἰσιὸν τῇ ψυχῇ συναφθῆ-
 ναι, ἔτ' αὐτῷ ἑαυτῆς ἐξίῃσαν, τῷ προκειμένῳ εἰς νόησιν
 πράγματι συμπλακῆναι. Ἄλλ. οἱ τῷ νοητῷ τέτων λόγοι,
 αὐτῆς ὅσιν ἡ ψυχὴ, καὶ αἱ θεωρεῖσθαι αὐτῇ τελειότητες, δυ-
 ναμεις, ἐνεργεῖαι (δ. ω. ι.). αἷς ἡ ψυχὴ σιώσει, πρὸς
 ἑαυτῷ ὀπισθρέφουσα, καὶ ἑαυτῇ γνωστικῶς οἷον συναπτομένη,
 καὶ τότε νοῦν, καὶ τὸ νοητὸν ἢ αὐτὴ γινομένη. (δ. ω. β'. Δ.)
 Ἄρα θεωρεῖται, κτ.

Σχόλιον.

δ. ω. ιζ'. **Ο**ὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ χρησίμῳ τὴν εἰδωλοποιίαν ταύ-
 τῳ, εἰς τῷ νοῦσαν ψυχῷ εἰσαγαγεῖν, μονονὲ πάντες
 ἐφιλονείκησαν. Τί γὰρ δεῖ τῷ ἰδεῶν, καὶ τῷ εἰδῶν τέτων,
 ἐνὸν τῇ δυνάμει, ἢτοι ἑαυτῇ, ἢ καὶ τῷ, ὅπερ σωηῖται
 σώματι ὀπισθρέφουσα, τὰς ἀπλευστάτας καὶ πρῶτας ἐννοίας
 ἔχειν, ἐξ ὧν καὶ κείσιν καὶ δύνουιν, ὡς αὐτὸ ἐπεὶ αὐτῇ
 μυρίοις ἔσοποις γνωστικῶς ἐνεργήσεις; εἰμήπε τὰς ἑαυτῆς
 ἀντιλήψεις, αὐτὰς εἶναι τὰ εἶδη λέγουσιν. Ὅπερ ὅσιν, τὰ
 νοητὰ, ἢ νοήματα. Ἄλλὰ τῷ Μαλεβραγχίῳ ἠκιστα δοκεῖ.
 εἶναι δὲ ταῦτα ὄντα λυποφαίνεται ἅττα ἀδασατικά, οἷον
 εἰκόνες τινές, καὶ ἀδασαδείγματα, ἐκ ἐμφυτα τῷ νῷ, με-
 δεκτὰ δὲ ἀδασα Θεῶν, ἐν τῇ ἰδέῃ, καὶ τῷ φωτὶ τῷ αὐτοῦ.
 Ἀρνάλδος μὲν ἐν ἀπάσαις μηχαναῖς, ταῦτα ἐκείνη καθε-
 λείν ἐπειράσατο τὰ εἰδώλια. Ἄλλ' αὐτοὶ τὰ Ἀρνάλδος ἐά-
 σαντες, αὐτὸν αὐτὸν πυθοίμεθα τὸν εὐθεὺς Φιλόσοφον, πῶς
 εἶναι ταῦτα; μῶν γε ἐστία, ἢ συμβεβηκότα; Εἰ δ' ἐστία,
 τῷ αὐλῶν, ἢ τῷ σωματικῶν; σωματικὰς οὐκ αὐτὸ εἴποι.
 Ἀύλας ἐν λέγων νόας ἐρεῖ, καὶ αὐτὰς πεφυκότας νοεῖν, καὶ
 ἀδασα τὸ πληθευῖν ἔτι νόων τὸν εὐθεὺς ἔνδον λυποφαίνειν, καὶ
 τέτοις τοῖς δολτέροις, τὸ δι' ἰδεῶν νοεῖν λυποδώσει, καὶ ἔτι
 ἐτέρως εἰσοίσει νόας νόων, καὶ ἰδέας ἰδεῶν ἐπ' ἀπειρον. Εἰ
 δέ

δὲ συμβεβηκότα πῶς ὄντα ἔπειτα ἔξωθεν τῆ ἐσίας τῆ νῆ
 κοινωνέμμε; πῶς πράγματι ἐκείνη διαίρεμμε; Εἰ ὃ τῶ
 σωματικά τῶ συμβεβηκότων, αὐτὰ τὰ σώματα ὄσιν ἢ πῶς
 ἔσκειται, κὴ τὰ νοερά ταῦτα ἔδεν ἦττον, (εἰμὴ κὴ μᾶλ-
 λον, ἀπλευσάτης ἐσίας ὄντος τῶ πνέματος.) αὐτὸς ἔσαι
 ὁ νῆς, ἢ κὴ γνῶσιν ἐνεργεῖ. "Ὅπερ κὴ ἐξ αὐτῶ τῶ αἰ-
 διτῶ εἰδῶν, κὴ τῶ φαντασικῶν ἀνατυπωμάτων εἰσβάλλειν
 ἔπεσιν. ὡσπερ γὰρ ταῦτα ἔδεν ἄλλο ὄσιν, ἢ τὸ αἰδιτη-
 εἶον αὐτὸ ἢ κινεῖται. ἔπως ἐκείνα ἔδεν ἕτερον εἶδος εἰ-
 κμ, ἢ τὸ γνωσικόν, ἢ νοητικόν, μόνης ὑπέσσης ἔσφορας
 τῆς κατ' ἐνεργεῖαν τε κὴ πάθησιν. Ἀλλ' ὑπὲρ Μαλεβραγ-
 χίς ἔσαι κὴ ὁ Νεαπολίτης Γενεώσιος (1). " Εἰ ὃ τὸ
 " αὐτὸ, φησὶν, ἰδέαι κὴ ἀντιλήψεις, δυοῖν ἔσπερον ἔσφαι
 " ται, ἢ ὅτι παθητικῶς ὁ νῆς ὑπέσκειται ταῖς ἑαυτῶ νοή-
 " σεσιν, οἷα ὁ κηρὸς ταῖς ἐνοφραγίσεσιν, ἢ ὅτι τὰς ἑαυ-
 " τῶ ιδέας ἀπάσας ἀδράγει. Τὸ γέν πρῶτον κὴ ἡμῖν ἀ-
 νεγκάσσαι, (ὁ. αἰγ. αἰδ. αἰε.) τὸ δὲ δεύτερον ἔσφαι
 τεθῆ, ἀδρακτικὴ ἔσαι τῶ ἑαυτῆς ιδεῶν ἢ ψυχή. Καὶ τὶ
 τὸ ἀτοπον, τῶ τὰς ἑαυτῆς ἀντιλήψεις, τῶ τῶς ἐνεργείας,
 (τῶτο ὃ ἀντὶ ιδεῶν ὑπετέθη.) προβλυσάειν τῶ νῆ τῶ
 φύσιν τῶ ζωηραν, κὴ δρασηεἶον; μᾶλλον δὲ πῶς ἐκ ἀναγ-
 καῖον τῶτο γε, εἰμὴ μέλλοι later crudus εἶναι, ὅπερ ἔδ' αὐ-
 τὸς ἠγεῖσθαι ἀνέχεται (2); Ναι φησὶν, ἀλλ' ὁ νῆς ἐκ αὐ-
 εἶη αἰτία ἀδρακτικὴ τῶ ἀπλῶν αὐτῶ ιδεῶν. (3) Πάνυ μὲν
 ἐν. κἀγώσοι σύμφημι, εἰ τὰς ιδέας ἔπως ἐκλάβοις, ὡς
 ὄντα τινὰ ἔτρα ἀδρά τῶ ψυχῶ, κὴ τὰς ἐνεργείας τὰς
 ἑαυτῆς τῶ νοητῶ ἀπεικάσματα, κὴ ἐχὶ κατὰ τῶ ὑπόθε-
 σιν. Τὸ γέν παρεσάμμερον ἐμοὶ φαῖναι, ὁ Φιλόσοφος ἔπος,
 ἀδρά τῶ ὑπόθεσιν λέγων λαμπαρῶς ἀδραλογίζεται. Συ-
 νιδεῖν δὲ ὡφείλον, ὡς ἐπεὶ ἀπαξ ταυτίζεσθαι ταῖς ιδέαις
 τὰς ἀντιλήψεις κατ' ὑπόθεσιν ἔδωκε, (4) δὲς ἦδη πὴν ψυ-
 χῶ.

- (1) Γενεώσιος. Ψυχολογ. Πρωτ. κ. θ'.
 (2) Ἐν Ἀποδ. Πρωτ. λ'.
 (3) Ἐν Πρωτ. κ. η'.
 (4) Ἐν Πρωτ. κ. θ'.

χρὴ δὴ μὲν εἶναι τῆς ἑαυτῆς ἀντιλήψεων (1), καὶ τὰς
 ιδέας αὐτεργεῖν ὁμολογῆσαι ἰσχυράσθαι, τὸ δοκεῖν αὐτῆς ἀ-
 ππώτατον. (2) Ἄλλ' ἐκχωρεῖωσαν αἱ ιδέαι, καὶ ἀντὶ τῶ-
 των τὰ νοητὰ αὐτὰ νοεῖω (ταῦτα δὲ ὄσιν ἢ τῆς ψυχῆς
 φύσις, καὶ αἱ περιεῖσαι αὐτῆς τελειότητες ἐπὶ τῆς ἀφαντάων
 ἐννοιῶν, ἐπὶ δὲ τῆς καὶ φαντασίας, αἱ τῶ ἀιδητεῖα κινή-
 σεις, ὡς εἴρηται, (δ. ωί.) καὶ πάντα ἔξει καλῶς. Οὐ-
 τῶ δὲ, τὰ μὲν ἀντιληπτὰ προῦποτίθεται, αἱ δὲ τῆς ψυ-
 χῆς ἀντιλήψεις, ἐξ αὐτῆς ἐπὶ τούτοις, ἢ τούτοις ἐπιστρεφομέ-
 νης, πλάζονται. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς εἴκει βέλειω. Καὶ ταῦτα
 μὲν πρὸς τῆς Μαλεβραγχίτας τέπος. Ἴνα δὲ καὶ πρὸς τῆς
 ταῖς Ἀριστοτέλους εἶδη πυκνῶς ἐρυγγυῖοντας τὸν λόγον ἰθύ-
 ναμῶ, μηδενὶ δυσχερὲς ἔσω, εἰ περιττῶς καὶ αὐτῶς αὐτὰ
 περιττίζω φήσωμῶ. Τί γὰρ αὐτοί; Ἀπὸ τῆς ἔξω φασὶν
 αἰδητῶ τὰ αἰδητὰ εἶδη, αἴτινες ἐμφάσεις οἷαι εἰσὶν ὁ-
 μοιωτικαὶ, καθ' ἃς διορίζωμῶ ἢ αἰδησις ἐνεργεῖ (3).
 Ἀπὸ δὲ τῆς φαντασμάτων ἐγγίνονται τῶ νῶ ἐμφάσεις ὁ-
 μοιωτικαὶ τῶ νοητῶ, αἴτινες καὶ λέγονται εἶδη νοητῶ, πολὺ
 μῆτοι αὐλώτερα (εἰ τούτοις εἰπεῖν ἐφείται τὸ αὐλώτερα.)
 τῆς αἰδητῶ, καθ' ἃ διορίζωμῶ ὁ νῆς, νοεῖ τούτοις, ἢ τούτοις
 νοητῶν. Ταῦτα δὲ τὰ νοητὰ εἶδη, οἱ μὲν ἐξαρμῶν ἐν τῶ
 νῶ βέλιονται (4), ἐνήργει γὰρ αὐτῶ ἀδελείπτος ὁ νῆς ὑπὸ
 τέπων αἰεὶ παρόντων διορίζωμῶ. Οἱ δὲ (5) ἐνυπάρχειν
 αὐτῶ εἰσηγῶνται ὑπὸ τῆς ἐκτὸς οἷον ἀφυπνίζωμῶ καὶ διε-
 χειρόμῶ. Οἱ δὲ (6) προσκείναι μὲν αὐτὰ τοῖς κωχωρισμέ-
 τοις τῆς νόων ἀπὸ τῶ ἀνώτερος καὶ κρείττενος, τῶ ὑποβεβη-
 κῶτι αἰεὶ κοινωμῶ, καὶ ἀπὸ τῶ ἐχάτερος τέπων, ὅς ὁ ἐνεργ-
 γεία τυγχάνει νῆς, ταῖς λογικαῖς ψυχαῖς ἐνιέμῶ. Ἄει
 γὰρ

(1) Γενέωσ. Αὐτ. Ὀεισμ. ι. καὶ Ἀπειδ. Πρωτ. λ'.

(2) Αὐτ. Πρωτ. κζ'.

(3) Κορυδαλ. περὶ Ψυχ. ὁποῖα τὰ νοητὰ εἶδη.

(4) Αὐτ. Περὶ Ψυχ. Ἀναέρ. τῆς ἐνυπαρχόντων ἐπὶ τῶ νοῦς εἰ-
 δῶν.

(5) Τινὲς τῆς Ἀράβων παρὰ Πίκω Τόμ. Α'. Σελ. 50.

(6) Ἀβικίας παρὰ τῶ Ἀκινάτ. Α. Μέρ. Ζητ. πδ'. Ἀρθ. δ'.

γέν ὁ δυνάμει φασὶ νῆς συλλαμβάνων τὰ νοητὰ τῶ εἰ-
 δῶν, καθ' ὃ καὶ εἴτυπα τέτω εἶναι, καὶ κατ' εἰσδοχὴν λέ-
 γεται, αὐτὸ ἔτω γίνεται τὸ νοητόν. Καὶ φαίης αὐ αἰς τό-
 τε τὸ γραμματεῖον γράφεται. Ὁ δὲ ἀδάγων αὐτὰ καὶ γρά-
 φων, καὶ μὴ τῆς τρίτης ὁ κωχρισμῆος ὅσι νῆς, κατὰ δὲ
 τῆς δούτερος ὁ Θεὸς αὐ εἶη. Καὶ ἔπος νῆς ὁ ποιητικὸς, καὶ
 κατ' ἐνεργεῖαν. Τῶ μύτοι Κορυδαλεῖ (1) εἰ δοκεῖ, ὑπὸ τῆ
 ποιητικῆ νῆ τὸν δυνάμει εἰς τὸ νοεῖν μεταβάλλεσθαι, ἔτι,
 21 φησὶν, ὁ ποιητικὸς νῆς φύσει ἐνεργεῖ αἰεὶ ὡσαύτως, καὶ
 22 ἔδέποτ' ἐλλείπει, ὡς ὁ ἥλιος τοῖς βυλομῆοις ὄραν τὸ
 23 δὲ νοεῖν τῆ ἡμετέρη νοός ἐκ ἀδελειπτον. Πότερον ἐν ἡ
 24 μεταβολῇ ἄπο τῆ μὴ ἐνεργεῖν ὅπῃ τὸ ἐνεργεῖν;... Λεί-
 25 πεται ἄρα τὸ νοητὸν ἐμφανίζεσθαι τῶ νῶ, διορίζον τοῦ
 26 νοητικῆ τῶ εἴνοιαν, ἀναλόγως τοῖς ὅπῃ τῆς αἰδήσεως
 27 συμβαίνουσι. Ταῦτα δὴ τὰ τῶ Περὶ παπτικῶν γυναια
 ὦν εἶπερ ἐν πεινοῖα τῶ ὄντι γινόμενοι εἰσὶ, θαυμάζειν
 ἔπεσιν αὐτῆς, καὶ μακαρίζειν τῶ φρενῶν τῆς λεπτότητος
 ὡς ἔμοιγε πάντῃ τὰ τοιαῦτα ἀπειρότητα ὄντα ὅσι. Τίς ἦ
 ἡ ὁμοιωτικὴ αὐτῆ ἔμφασις τῆ αἰδήτη, ἡ ἐγγινομῆ τῶ αἰ-
 δητηῖω, εἰ μὴ ποιᾶτις κίνησις, καὶ αὐτῆ σωματικῆ; τίς
 δὲ ἡ κατὰ ταύτῃ τῆ νοητῆ ἡ ὅπῃγγινομῆ τῶ νῶ, εἰ μὴ
 ποιᾶτις νόησις, καὶ αὐτῆ αἴλος; Ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ μὲν, κινή-
 σαι ἔση, ἔσαι μὴ τὸ κινῆν τὸ αἰδήτον, ἔσαι δὲ τὸ κι-
 νέμῃον τὸ αἰδήτηῖον, καὶ ὅσα ταῦτα ἔδεν. Καὶ ταύτῃ
 δὲ, οἷα νοήσει ὁμοίως παρέσαι μὴ τὸ νοητὸν, παρέσαι δὲ
 καὶ τὸ νοῆν, καὶ ἔδεν ἄλλο ὡς ἔπειτα τὰ θαυμασὰ εἶδη
 θήσομῃ; Καὶ μὴ, καὶ τίνα ταῦτα εἶναι ὑποληφόμεθα;
 Ἔσω γὰρ (ἵνα πρὸς μικρὸν αὐτὰ συγχωρήσωμῃ.) εἶδη
 τὰ μὴ αἰδήτῃ, ὡς λέγεται, τὰ δὲ νοητῃ. Πότερον ἐν, ε-
 σίαι ταῦτα, ἢ συμβεβηκότα εἰσὶν; ἢ τὶ τρίτον, οἷον αὐ
 εἶη ἔδέτερον; τῆτο γέν ἐκ αὐ εἶποιον. Εἰ μὴ ἐν ἔσῃαι,
 τὰ μὴ ἄρα σώματα εὔλογον εἶναι, τὰ δὲ πνύματα τίνα.
 Ἀλλὰ Α'. τίς ἡ τῶ ἔσιων ἄπο τῶ ἔσιων ἄποτομή τε καὶ
 πρὸ-

(1) Κορυδ. Ἀλαίρισ. τῆς δόξης τῶ ἀξέκλιτο χέσις εἶναι τὰ εἶδη.

πρόβλυσιν; τίς δὲ καὶ ἡ τέτων αὐτῶν αὐθις εἰς τὸ μὴ εἶ-
 ναι ἔσπῃ; Β'. δὲ πῶς μὴ τὰ σώματα διὰ τὴν αἰσθητικὴν
 χωρὶ σώματος ὄντος; Πῶς δὲ τὰ πνύματα εἰ νοεῖ καὶ αὐ-
 τὰ, ὡς καὶ ἄλλων εἰδῶν δεῖσθαι, καὶ ταῦτα ἐξῆς ἄλλων, (ὅ
 καὶ αἰωτέρω ἐλέγετο) ἐπ' ἀπειρον; εἰ δὲ δὴ συμβεβηκότα
 πρότερον πάλιν, διὰ ὑποκειμῆν μεταβαίνει εἰς ὑποκείμε-
 νον, οἷον διὰ μὴ τὴν ἐκτός ἐπὶ τῷ αἰσθησιν, διὰ δὲ τῆς
 αἰσθήσεως ἐπὶ τῷ φαντασίᾳ, διὰ δὲ τῆς φαντασίας ἐπὶ
 τὸν νοῦν; ἢ καὶ μεταβαίνει; εἰ ἔνθα ἐκεῖνο, διδασκέωσαν ἡ-
 μᾶς Α'. τίς ἡ τῶν συμβεβηκότων τέτων μετάβασις; ἐπεὶ
 κινήσεώς γε τῆς καθ' αὐτὸ ἰσχυρῶς ἅπαν ὄν συμβεβηκὸς ἀνε-
 πίδεκτον. Προσιδέωσαν δὲ καὶ Β'. πῶς τὸ μεταβαίνειν ἢ
 μεταβαίνει, ἄλλο μὴ ἢ ἐν τῷ ἀφ' ἑ ὄρω, ἄλλο δὲ τι γί-
 νεται ἐν τῷ πρὸς ὄν; καὶ ἔνθα δὴ πρὸς φήσασσι ποτὲ τὸ φυσικὸν
 εἶδος τὸ ἐν τῷ λίθῳ, αὐτόχρημα τὸ εἶδος εἶναι τὸ αἰσθη-
 τὸν, τὸ ἐν τῇ αἰσθήσει, ἐδὲ γε τῆτο τὸ ἐν τῇ φαντασίᾳ,
 ἐδὲ τῆτο τῆως τὸ ἐν τῷ νοῷ. Εἶγε ὁμοιωτικὰς εἶναι βέλον-
 ται ἐμφάσεις αἰεὶ τῶν πρώτων τὰ δεύτερα; Καὶ μὴ καὶ τῆ-
 το Γ'. ἐκ αὐτῶν φθαύοισιν ἡμῖν ἐξηγηθῆναι, τίς ἡ τῶν νοητῶν
 εἰδῶν τῶν πάντη αὐτῶν, πρὸς τὰ οὐλοῦ ἐξομοιωτικὴ αὐτῆ
 ἐμφασίς; Καὶ Δ'. ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τῷ αἰσθησιν ἐννοιῶν, ὧν
 ἐκ εἰσὶ φαντασίαι πρόδρομοι, τὰ νοητὰ εἶδη πόθεν ἦκει
 τῷ νοῷ; καὶ τίνι ἐξομοιάται; „ διὰ ἔνθα τῶν φαντασμάτων
 „ ἐγγίνεσθαι τῷ Νοῷ τῷ ὁμοιωτικῷ ἐμφασιν τῶν νοητῶν,
 „ μὴ τῶν γνησιωτέρων, ἢ φησὶν, ἐξηγητῶν ὁ Κορυδαλλῶς
 (1) εἰσηγήσατο. Γίνεσθαι δὲ νοήσεις καὶ αὐτῶν φαντασίας, καὶ
 ἄριστοτέλει δοκεῖ, καὶ τῇ ἀληθείᾳ. (β. ὡς. ὡς.) „ Ἀλ-
 „ λ' ἦτοι τῷ νοῷ παρῆσι, φασὶν, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ νοη-
 „ τὸν, ἢ διὰ τῆς οἰκείας ἐνεργείας. Ἀλλὰ τὸ μὴ Α'. ἀ-
 „ δυνάτον, καὶ ἔνθα ὁ λίθος ἐγγίνεσθαι τῇ ψυχῇ (ὡς εἶπερ
 ὁ λίθος ἢ τῷ νοητῷ, καὶ μὴ τῷ φαντασῶν) ἀλλ' ἢ τῶ
 „ λίθῳ ὁμοίότης. (2) Ἀπαρτῶμεν, ὡς εἶπεν τῷ κυρίως ἢ
 νοη-

(1) Ἐν τῷ ὅποιον τὰ νοητὰ εἶδη, καὶ ὅπως γίνεσθαι.

(2) Αὐτ. Αὐτ.

νοητῶ, καθ' αὐτὸ πάρεσι τῇ ψυχῇ τὸ ποιῆτο. Ἐξ αὐτῆς ὃ τῆς ψυχῆς, καὶ τῶ προσόντων αὐτῇ, οἱ λόγοι παντός, ὃ αὐτῆς ἢ νοητὸν, λαμβανόνται. (ς. ωί.) Εἰ δὲ μὴ ἔτως, ἀλλὰ μὲν φαντασίας, ὅτιον τὸ εἰς δεῖγμα ληφθῆν ὁ λίθος, εἰδ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ πάρεσι τῇ ψυχῇ, εἰδὲ δὲ τῆς ἐνεργείας τῆς αὐτῆς τὸ ποιῆτο. Ἐν ὃ κινήσει τῶ σωματικῶν πᾶσα ἐνέργεια. (ς. χυζ'.) Κινήσεις δὲ σωματικῆ φύσεως αὐτῆς εἰς ἄπειτα. (ς. ψιέ. ψισ'. κξ'.) Ἄλλ' ἦτοι ἀμέσως εἰς αὐτῆς, ἢ ἐμμέσως πως ἢ τῶ ἐκτὸς ὀργάνῳ ἐμποικιλῆ κινήσεις, ἄχει τῶ πρώτῃ αἰδητικῆς χορηγήσασα εἰσηκου, ὡπερ ἀμέσως παρεῖσα ἢ ψυχῇ, καὶ προσέχασα, καὶ ὅπως δὲκείται γνῶσα, τῶ τῶ σωματικῆς πάθος ποιεῖται ἐννοίων. (ς. ψό. κξ'. ψπδ'. κξ'.)

Θεώρημα Ν Ε'.

ς. ωιή. „ **Κ**αθ' ἑαυτῶ μὲν ἢ καὶ τὸν νῦν δυνάμεις διαφορᾶν εἰς αὐτῶ ἔχει, ἐν ἀνθρώποις ἅπασιν εἶσα τῆς αὐτῆς τελειότητος. Ἐκ δὲ τῆς μὲν τῶ σώματος συμαφείας, συμβαίνει διαφορᾶν ἔχειν, καὶ νῦν πρὸς νῦν, καὶ τὸν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἶναι ἄλλο τε ἄλλως. Ἔστι ὃ αὐτῆς ἢ ψυχῆ, ἢ τῶ ὕλης ἀπηλλαγμῶνα (ς. χος'.) νοῦσα ὅτιν (ς. ως'. ωζ'.) ἀφαντασίαις ἐννοίαις πρὸς αὐτῶ ἀναστροφῆν· ψυχῆ δὲ ψυχῆς καθ' ἑαυτῆς, εἰς αὐτῶ εἶναι τελεωτέρα ἄλλῃ ἄλλῃς. (ς. ψνζ'. ψνῆ.) Εἰ μὴ μόνον φυσικῶς (ς. αὐτ.) δὲ τῶ κρᾶσιν τῶ ὅπερ ἔλαχον εἰδοποιεῖν σώματος, καὶ τῶς ἐπιτυμβαίνεσας ὅσ' ὄραι αὐτῶ ἀλλοιώσεις, ὧν καὶ τὸ ἔχατον αἰδητικῆς γινομῶν, ἀνάγκη αὐτῶ ἀντιλαμβάνεσθαι. (ς. ψπς'.) Ἔτι δὲ καὶ ἢ δικῶς (ς. ψνζ'. ψνῆ.) δὲ πρὸς αἰδητικῆς, ἢ ἀπασίαν τῶ ἐξέων, τῶ πολλῶ παρεχομῶν πρὸς τὸ ἐνεργεῖν τῶ δυνάμειαν, ὧν πρῶτῆς τε καὶ ἀνυσιμωτάτῆς τακτεῖον τὴν μνήμην, ἢ τὸ πᾶν σχεδὸν καὶ αὐτῆς τῆς σωματικῆς ἐξηρημῶν ὅτι συσάσεως. (ς. ωδ'.) Ἄρα κτ.

Σχό-

Σχόλιον.

ς. ωιδ'. **Α**ρταὶ δὲ τῆς νοητικῆς δυνάμεως, αἱ τῶν λό-
 γων τῶν τῆ σώματος κινήσεων, καὶ τῶν ἔξεων ταῖς ψυχαῖς
 παρεπόμεναι, καταλέγονται αἱ ἐφεξῆς αὐταί. Α'. τὸ πη-
 ρὸν οἶον τῆ νῆς, καὶ ἐκίνητον, καθ' ὃ μὴ πρῶτον τῶ γενρῶ
 σκλιῖται ἐπιβαρύνμενος, μετὰ ῥω ποδὶ καὶ κεφαλῇ, ἵπτο τῶν κα-
 τ' αἰθέριον, ἢ φαντασίαν, οἷς αὐτὸ τύχοι πλαζέμενος, ἐπὶ
 τὰ νοητὰ πρὸς τὸ δέον ἐπιίμως ἔχει μεταβαίνειν καὶ αἰρε-
 θῆναι, ἑαυτῆ οἶον γινόμενος, καὶ τοῖς καθαρωτάτοις τῶν νοη-
 μάτων ἀποδοδίδως προσομιλῶν. Β'. τὸ προσεκτικόν, κα-
 θ' ὃ ἔξω πρὸς τῆ σώματος, καὶ τῶν πρὸ ἐκεῖνο θορύβων ὅ-
 νες καθιστάμενος, αὐτῶ οἶον προσηλεῖται τῶ νοητῶν, καὶ
 ἀμφιλαφῶς ἔχεται αὐτῆ, καὶ ἀκλινώσ τε καὶ ἀσεμφῶς προσε-
 δρόμει, εἰδὲ βραχὺ, εἰδὲ εἴτι καὶ γένοιτο, τῆ προκειμένη διο-
 λιθαίνων, εἰδὲ σαλαρόμενος. Γ'. τὸ ἐπίμοιον, καθ' ὃ ἐπὶ
 πολὺ πρῶταινων τῶν θεωρίων ὅ νῆς, ἐκ ἀπαυδῆ, εἰδὲ ἀ-
 πολέγει, αἰεὶ δ' ἐν ἀκμῇ μένων, καὶ νεαρὸς ταῖς ἐνεργείαις
 ἀναδείκνυται. Δ'. τὸ πλάτος, καθ' ὃ ἅμα πολλῶν, καὶ δια-
 φερόντων, οἷος ὅτιν ἀντιλαμβάνεσθαι, μὴ ἐπ' ὀλίγα συνε-
 μένος. Ε'. τὸ βάθος, καθ' ὃ εἰς αὐτὰς τῶν νοητῶν τῆς ἐν-
 ὄσπαιτω μυχῆς ἐμφιλοχωρῶν, ἐκ ἐπὶ πολλῆς αὐτὰ πρῶ-
 σαίνει, ἐναργῶς δὲ καὶ ἀκρινῶς τέτων ἐξιγνύει τε καὶ δια-
 σμιλῶει τὰ γνωρίσματα καὶ τῆς χαρακτῆρας, ἄχρῃ αὐτῶν
 τῶν ἀπλασάπων, εἰ δέοι, ἐννοιῶν ἀναλύων ἕκαστα, καὶ ἀνα-
 σκοπῶν. ς'. τὸ ὕψος, καθ' ὃ ἀφαιρῶν ἑμαρῶς ἵπτο τῶν
 ἐν μέρει τῆς καθόλου τε καὶ κοινοτάτης πῶν λόγων, καθ' ἑαυ-
 τῆς ἀναθεωρεῖ. Ζ'. τὸ τῆς οὐξύτητος καθ' ἡ τῆς τῶν νοημέ-
 των πρὸς ἀλληλα ὁμοιότητος, καὶ τῆς ἀπ' ἀλλήλων διαφορῆς
 ῥῆσα συνορῆ τε καὶ ἐπικρίνει. Η'. τὸ τάχος, καθ' ὃ ἄναοῦ-
 μένος ἵπτο τῶν ἡγεμῶν ἐπὶ τὰ ἐπόμενα αὐτίκα μεταβαί-
 νει, ἄλλα ἐξ ἄλλων προχείρως εἰσβάλλων τε καὶ συμπεραί-
 νων. Οὕτως δὲ ὁ λόγος ἀκεί, ὃ μάλιστα πρῶ καλλυῖται
 ἀνθρώπος· ὅς καὶ λόγος ὀρθῶς μὲν ἔχων αὐτῆ εἴη, εἰ καὶ
 ἀκολουθίαν τῆ τῶν πραγμάτων φύσει σύμφωνον ἔσται, ἐν-
 τὸς ὅπως ἐπιβάλλοι τοῖς συμπεράσμασιν· μὴ ὀρθῶς δὲ, εἰ

ᾠδολογίζοιτο, καὶ τῷ ἀληθῆς ᾠδολογίῳ, τοῖς δοκῶσι μὴ, μὴ τῷ ὄντι δὲ ἐπομύοις συυαρπαζόμενος. Ἡ δὲ τῷ λόγῳ δυνάμις αὐτῆ ἐπίσημος ὅτι, τῷ τε τάχει, ὡς εἴρηται, ὡ παραυτικά ὁ νῆς τὰ ἐπόμενα συυορᾷ ἀφέρουσα, καὶ τῇ διεξόδῳ, κατ' ἰσὺν ἐπιφορᾷ ἐπιφορᾷ συυείρων, μακροτάτας οἷας ὅτιν ἀποτείνειν τὰς δείξεις, καὶ ἐπὶ τὰ ἀπώτατω περὶ μένος ἀνεῖσι, τῇ χοινοτενεῖ ἐφόδῳ πλειόνων συυλογισμῶν, οἷς ἐκ αὐτῆς ἀλλοῦ ραδίως ἐποῖτο, τὰ ἐκ ἀποδείκτα ὄντα τοῖς ἀμβλυτέροις, ἀπεπιστέμμενος, καὶ κατασκευάζων.

Περὶ Δυνάμεως Ὀρεκτικῆς, καὶ περὶ Θελήσεως, καὶ τῶν παρεπομένων αὐτῆ.
Ἐφ' οἷς ἔχει περὶ Παθῶν.

Θεώρημα Ν γ'.

Σ. α κ'. „ Ὀυσίαν γνώσεως ἄμοιρον ἔσαν, ὀρεκτικῆς δυνάμεως ἄμοιρεῖν, πῶν ἀδυνατίων. Τὴν δὲ τὸ γνωστικὸν πλατῶσαν, καὶ πάνυ πῶν ἀναγκαίων.

„ Ὀρεξις ἢ ἐστὶ δυνάμις, κατ' ἰσὺν ἢ ἐστὶα πρὸς μὴ τὸ οἰκεῖον αὐτῆ, καὶ προσήκον εἶναι δοκῶν, ὀρμυλὸν ἔχει, ἀποστροφῶν δὲ ἀπὸ τῶ μὴ οἰκεῖα δοκῶντος, μηδὲ προσήκοντος. (ὅς ἐστὶν ὑποθ.) Πρὸ οὗτοῦ ἀρα τῇ ὀρέξει γίνεται, ἢ τῷ κείνῳ τε, καὶ γνωρίζειν δυνάμις, ἢ περὶ αὐτὸ προσήκον τε, καὶ οἰκεῖον παρὶσάμμενον, ἀντιδραστεύλοῖτο τῷ μὴ τοιῶτε, ὡς δὴλον ὅς αὐτῆς τῆς ἐννοίας, ἰσὺν οἱ πάντες ἔχουσι τῆς ὀρέξεως. Ἄρα τὸ Α'.

Τῇ δὲ δὴ ἐστὶα τῇ τὰ οἰκεῖα τε, καὶ συυτελήντα αὐτῆ γνωρίζεσθαι, καὶ ταῦτα πῶν μηδὲν ὠφελέντων αὐτῆ, ἀλλὰ καὶ βλαπτόντων, εἰ τύχοι, ἀναγκασθῆσθαι, ἀναγκαῖον πῶν μὴ ἐφίεσθαι τε καὶ ἐχεσθαι, τὰ δὲ διωθεῖσθαι ἔχει καὶ ἀποστροφῆσθαι, ἀλλως ἢ τὸ πρῶτον τῆς γνώσεώς τε, καὶ ἐπικρίσεως ἐν αὐτῆ, ἐκ αὐτῆ ἔξω τῷ πρῶτῳ γίνοῖτο. Ἄρα καὶ τὸ Β'.

Πο

Ποίματα.

Ζ. ω κ α. Α'. **Ε**κ δὴ πῆτι φανερόν, ὡς εἰ καὶ λόγῳ τὸ ὀρεκτικὸν τῆ γνωστικῆ διενδύοχον, τὸ μὲν ᾧ πρότερον, τὸ δὲ ὑστερον. Εἰ γὰρ ὀρέγεται, καὶ γινώσκει ἤδη αὐτὸ, καὶ ἀνάπαλιν δὲ, καὶ γὰρ ὅτι γινώσκει, καὶ ὀρέγεται πάντως τῆ αὐτῆ, τῷ μὲν τοῖ ὑποκειμένῳ ταυτίζεται, καὶ πράγματι οὐ ἔστιν ἢ ᾧ αὐτῆ ὅστιν ἔσθια, ἢ πρὸς τὸ οἰκείως ἔχον ἑαυτῆ, γνωστικῶς τε ἔχουσα, καὶ καθ' ὀρμὴν φερομένη, καὶ τῆ μὲν, τῷ γνῶσιν λεγομένη πλετεῖν, τῆ δὲ, τῷ ὀρέξιν. Διὸ δὴ ἀβλεπῶντας σφᾶς οἱ Σχολαστικοὶ καὶ πῆτι ἐλέγχουσιν, ἐν οἷς ἀλλήλων τὰς δυνάμεις πράγματι διαιρῶντες, τῆ μὲν ὀρέξει, καθ' ἑαυτῷ, ἀβλεψίαν προσείβουσι τυφλὴν ὀνομάζοντες, τῆ δὲ γνῶσει τὸ δαδουχεῖν ἐκείνη, καὶ τὰ τῆ ὀδηγῶντος τελεῖν ἰσχυρόμενοι. Πῶς ᾧ αὐτῆ ὀρέξεις καθ' ἑαυτῷ ποτε γήροιο, αὐτῆ τῆς γνῶσεως; τίς δὲ, (καὶ ἐκεῖνο δοίημεν) ἢ ἐκ τῆς πῆτι τῆ βλέποντος δαδουχίας, τῆ τυφλώττοντι ὄνησις; (1)

Β'. Πάντα ἄρα τὰ ζῶα, οἷς (εἶγε τῶντι αἰδητικὰ ἔσι) (Ζ. ψ ο θ'. ψ π'.) δυνάμει γνωστικῆς ὁποιασῶν μέτεσι (Ζ. ψ ξ θ'.) τῆ ὀρεκτικῆ ἀμοιρεῖ. (Ζ. ω κ'. δὲ τὸ Β'.) Καὶ ἀνάπαλιν. (Ζ. αὐτ. δὲ τὸ Α'.) Οὕτω γάρτι τῆ καὶ γνῶσιν δυνάμει συσσωκείωται ἢ καὶ τῷ ὀρέξιν, ὡς ταύτης, ἐκείνης αὐτῆ (2) ἀδυνατῆ ἔσης, ἐκείνῳ ταύτης χωρὶς μῆειν ἀργῶν, καὶ ἀνόνητον.

Γ'. Ἄνθρωπος δὲ ὅτι ὀρεκτικὸν ζῶον ἔστιν, καὶ μόνον ἐκ τῶν εἰρημῶν συμάγεται, ἀλλὰ καὶ ὅξ αὐτῆς τῆς ἐνδοτάτω
 „ συσσειδήσεως ἐκάτω ἔστι κατάδηλον. (Ζ. χ π α. κ ξ.)
 „ Οὐδὲ τῆτο ἔν ἀναιρῶσιν οἱ πῆτι πάντων ἐπέχοντες (3)
 (ἔτως ὁμολογον τοῖς πᾶσι τὸ δόγμα, καὶ ἀναμφήρισον)
 „ ἀλ-

(1) Ὁρα Περχοτ. Μεταφ. Μέρ. Β'. Τμήμ. Γ'. Κεφ. Ε'.

(2) Ὁρα Πλάτ. ἐν τῷ πρότερον τῆς ζῶων φρονιμῶν.

(3) Πλάτ. πρὸς Κελάτω.

ἄλλα χῶνται τῇ ὀρμῇ φυσικαῖς ἀγέσῃ πρὸς τὸ οἰκεῖον.
 (Εἰ γάρτοι τ' ἄλλα πάντα ὑπενδοισίων καὶ διχογνωμῶν
 φαίνεται ὁ τῶ ἀκαταληψίαν δοξάζων) λαβαὶν ὅμως καὶ
 αὐτὸς ἀληθῆ φαντασίαν ὀρέγεται καὶ ὀρμᾶ, πάντα πρῶτ-
 των, ὅπως ἔ διαφύεται αὐτὸν, ἀλλ' ὡς ἀνυσὸν αἰεὶ συ-
 νέσαι τῆ οἰκείῳ, φυσικαῖς, ἔ γεωμετρικαῖς ἐλκόμηνος,
 ἀνάγκαις.

Θεώρημα ΝΖ'.

Δ. ω κ β. Ἡ ταῖς καὶ γνώσει ἀντιλήψεσιν, αἱ καὶ τῶ
 ὀρεξίν ἐφέσεις τῶ οἰκεῖον τε καὶ προσφύρων ἢ ποιαῦτα,
 αἱ καὶ χαρῶσιν ἀνάλογον, ταῖσι μᾶλλον μὴ ὀρεκτὰ, ταῖ
 μᾶλλον συυτελεῖν γνωσκόμενα, ἦττον δὲ, τὰ ἦττον.
 Φέρε ἦ μὴ, τῶναντίον δὲ ἐπὶ τὸ ἦττον συυτελεῖς γνω-
 σκόμενον, μείζονα τὸ ὀρεκτικὸν ἐχέτω τῶ ταῖσιν, ἐλάσ-
 σονα δὲ ἐπὶ τὸ μᾶλλον. Καὶ ἐκ ἄρα ἢ γινώσκει, ταύτη
 γε ὀρεχθήσεται. Ἄλλ' ἦτοι ὑπὲρ ὃ γινώσκει, καὶ φανερόν
 ὅτι καὶ ἔπερ ἀγνοεῖ. Ἡ γὰρ ἀνορεκθήσει καὶ ὃ γινώσκει
 πρόσφορον ὄν, καὶ οἰκεῖον. Ἄλλὰ τὸ μὴ ἀδυῖατον (Δ. ω κ.
 καὶ τὸ Α'.) τὸ δὲ ἀόνητον (Δ. Αὐτ. καὶ τὸ Β'.) ἄρα
 ταῖς καὶ γνώσει ἀντιλήψεσιν, κτ. Ο. Ε. Δ.

Ποείσματα.

Δ. ω κ γ. Α'. Ταῖς διαφέροντα τῇ γνώσει, διοίσει δήπου
 καὶ τῇ ὀρέξει. Καὶ ὡπερ αὐτὸν, καὶ ἐφ' ὅτι ἀκρεβεσέρα ἐκεί-
 νῃ, καὶ αὐτὴ σιωπονωτέρα παρέσαι. Καὶ πάντων ἄρα ζώων
 ὁ ἀνθρώπος ὀρεκτικώτατος, ὅτι καὶ γνωσικώτατος ὁμολογε-
 μέως. Καὶ ἄλλος ἄλλου ὀρεκτικώτερος. Καὶ αὐτὸς ἑαυτῶ
 καὶ ἄλλο καὶ ἄλλο. Καὶ καὶ τὸ αὐτὸ δὲ, ἄλλοτε ἄλ-
 λως· ἐπεὶ καὶ συυδαμύειν ἀλλήλοις ἴσμεν (Δ. χ π α.)
 καὶ συυδασώζεσθαι ταῦτα τὰ μόρια, συμφοροῖόντατε καὶ συ-
 νακμάζοντα, καὶ ὑπ' ἀλλήλων πως συυεχόμενά τε, καὶ ραινύ-
 μενα· ὡς συυαύξιν μὴ ταῖς γνωσικαῖς ἀντιλήψεσι ταῖς
 Metaf. Tom. III. R πρὸς